

Nove strategije pri uvajanju IKT v izobraževanje

dr. Jože Rugelj

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

- Pri uvajanju IKT v izobraževanje avtorje še vedno vodi predvsem razpoložljivost tehnologije.
- Simbolično to stanje odraža tudi terminologija: Govorimo o e-učenju, čeprav je jasno, da učenje poteka v glavah tistih, ki se učijo.
- Strokovnjaki s področja kognitivnih znanosti se sedaj veliko ukvarjajo z možnostmi uporabe IKT in večpredstavnih tehnologij v kognitivnih procesih.

- Ker mora biti pri učenju v središču pozornosti učenec, moramo pristop k uvajanju IKT korenito spremeniti.
- Izhodišče za uvajanje novih rešitev naj bi bilo učinkovito učenje in poučevanje ter problemi, ki se pri tem pojavljajo.
- Kognitivni procesi pri učenju se namreč v bistvu tudi z uporabo novih tehnologij ne spreminjajo.

Model procesa vključevanja IKT v izobraževanje v petih korakih:

- določitev prednosti, ki jih prinaša izboljšava,
- določitev ciljev in načina ocenjevanja njihovega doseganja,
- načrtovanje izvedbe,
- izdelava z IKT podprtega učnega okolja, orodja ali gradiva,
- ovrednotenje dosežkov in po potrebi revizija strategije vključevanja.

- Pri določanju ciljev morajo z avtorjem sodelovati tisti, ki poučujejo.
- Za ocenjevanje so najbolj pogosto uporabljeni standardizirane vprašalnike, s pomočjo katerih lahko učenci neposredno ocenjujejo nove rešitve.
- Učitelj pa lahko oceni rezultate izboljšav tudi posredno, s pomočjo preverjanja znanja, ki so ga učenci pridobili z uporabo opazovanih rešitev.

Glavne prednosti pri uporabi IKT v procesu učenja:

- izboljšanje informacijske pismenosti,
- povečanje storilnosti učiteljev,
- izboljšanje dostopa do informacij,
- motiviranje učencev,
- podpora sodobnim pedagoškim pristopom.

Priporočila za načrtovanje učnih gradiv ali sistemov:

- Medpredmetno povezovanje, ki omogoča problemsko usmerjeno učenje na primerih, vzetih iz realnega sveta.
- Ustrezna uporaba možnosti, ki jih ponuja IKT (vizualizacija in druge oblike obdelave podatkov, dostop do različnih virov informacij, komunikacijska podpora) in ima teoretično osnovo v konstruktivizmu.
- K učinkovitosti učenja lahko precej prispevajo tudi različne oblike skupinskega dela in sodelovanja.
- V procesu snovanja je potrebno upoštevati tudi teorijo o učnih stilih, ki jo je postavil Kolb, in Gardnerjevo teorijo o mnogoterih inteligencah .

Omejitve, ki jih postavlja okolje, v katerem bodo učenci uporabljali z IKT podprta gradiva:

- Razpoložljivost strojne in programske opreme ter komunikacijskih povezav,
- Avtorske pravice glede posameznih gradiv in orodij
- Druge zakonske in etične omejitve
- Zagotavljanje enakih možnosti za vse učence in skrb za tiste s posebnimi potrebami

Zaključek

- Kognitivni procesi (učenje) potekajo v glavi učenca.
- Uvajanje IKT je smiselno tam, kjer imajo učitelji težave pri doseganju učnih ciljev.
- Nujno je sodelovanje “tehnologov” in “pedagogov”.